

Priloga 26.12.2002.

Gž.br.1105/2002

U IME NARODA

VIŠI SUD U PODGORICI, kao drugostepeni parnični u vijeću sastavljenom od sudije: Vojislava Bulatovića, kao predsjednika vijeća i sudija Vesne Jočić i Dragane Djuranović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari **tužioca MILA DJUKANOVIĆA** iz Podgorice, koga zastupa punomoćnik Novak Laković, adv. iz Podgorice, protiv **tuženog VLADISLAVA AŠANINA iz Podgorice i tuženog JUMEDIJA - MONT DOO** Podgorica, zastupanog po zakonskom zastupniku direktoru Dušku Jovanoviću, oba tužena zastupana i po punomoćniku Lidiji Božović adv. iz Podgorice, radi naknade nematerijalne štete, odlučujući po žalbi punomoćnika tuženih protiv presude Osnovnog suda u Podgorici P.br. 11996/2001 od 23.04.2002.godine, u sjednici vijeća održanoj dana 22.11.2002.godine, donio je

PRESUDA

ODBIJA SE žalba kao neosnovana, a presuda Osnovnog suda u Podgorici P.br. 11996/2001 od 23.04.2002.godine, u izreci pod stavom I (prvim), III (trećim) i IV (četvrtim), **POTVRDJUJE**.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom P.br. 11996/2001 od 23.04.2002.godine, odlučeno je:

"I DJELMIČNO SE USVAJA tužbeni zahtjev tužioca, pa se obavezuju tuženi solidarno da isplate tužiocu, na ime naknade nematerijalne štete, za pretrpljene duševne bolove, zbog povrede časti i ugleda, iznos od 15.500,00 (petnaesthiljadapetsto) eura, uz pripadajuću zateznu kamatu, počev od 23.04.2002.godine, kao dana presudjenja, pa do konačne isplate, a sve pretrhodno u roku od petnaest dana, po pravosnažnosti presude.

II. ODBIJA SE, kao neosnovan tužbeni zahtjev, u dijelu kojim je tužilac tražio da se tuženi obaveže na isplatu, mimo dosudjenog iznosa, još 86.758,37 eura (osamdesetšesthiljadasedamstopedesetosam eura i tridesetsedam centi), uz pripadajuću zateznu kamatu počev od dana presudjenja, pa do konačne isplate.

III. NAREDJUJE SE objavljivanje u cjelosti ove presude, o solidarnom trošku tuženih, po pravosnažnosti presude, u prvom narednom broju dnevnih novina "Dan".

IV OBAVEZUJU SE tuženi solidarno da naknade tužiocu troškove parničnog postupka, u iznosu od 138,94 eura (stotridesetosam evra i devedesetčetiri centa), u roku od petnaest dana, po pravosnažnosti presude."

Protiv ove presude žalbu su izjavili tuženi preko punomoćnika adv. Božović Lidije iz Podgorice, iz svih zakonskih razloga. U žalbi ističu da je sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 353. i 354. ZPP, jer je bio sastavljen suprotno čl. 74. st.1. Zakona o sudovima RCG. Takođe ističu, da je izreka presude nerazumljiva, da presuda nema razloga o odlučnim činjenicama, da su dati razlozi nejasni i da postoji protivurečnost između onoga što se u razlozima presude navodi i sadržaja isprava i zapisnika datih u toku postupka. U tom pravcu smatraju da je prvostepeni sud morao izvesti sve dokaze radi utvrđivanja eventualnog doprinosa tužioca nastanku štete, a ovo posebno u odnosu na drugotuženog na koga se krivična presuda ne odnosi. Iz razloga pobijane presude se ne vidi da li se tužilac tretira kao građanin ili kao političar. Ističu i to da zapisnik o glavnoj raspravi od 23.904.2002.godine nije potpisan od strane tuženih radi čega i nema pravnu valjanost, a u dopunu dokaznog postupka radi pravilnog utvrđenja činjeničnog stanja, trebalo je saslušati tužioca u svojstvu stranke i provesti vještačenje po vještaku medicinske struke, da bi se utvrdilo postojanje duševnih bolova i njihov intezitet. Predlažu da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno sudjenje.

Odgovora na žalbu nije bilo.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama iz čl. 365. ZPP, ovaj Sud nalazi da je žalba neosnovana.

Prvostepena presuda je donijeta bez učinjenih bitnih povreda odredaba parničnog postupka, zasnovana je na potpuno i pravilno utvrđenom činjeničnom stanju, na koje je prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo.

Iz spisa predmeta prvostepenog suda, proizilazi da je prvosnažnom presudom Osnovnog suda u Podgorici K.br. 01/5939 tuženi Vladislav Ašanin, kao glavni i odgovorni urednik dnevnih novina "Dan" oglasen krivim da je počinio krivično djelo klevete iz čl. 76. st. 3. u vezi st. 2. i st.1. KZ RCG, u produženom trajanju na štetu privatnog tužioca Mila Djukanovića iz Podgorice, zbog čega mu je izrečena kazna zatvora u trajanju od tri mjeseca. Takođe iz ovih spisa proističe da su o tužiocu objavljene neistinite činjenice kojima mu se imputiraju kao izvršiocu i najteža krivična djela, a koje se činjenice ne potkrepljuju ni jednim relevantnim dokazom, radi čega je po mišljenju ovoga suda pravilno našao prvostepeni sud da iznošenje ovakvih činjenica, kod svakog građanina vrijedja njegovo dostojanstvo, čast i ugled, pa time i čast i ugled tužioca, bez obzira na kojoj se on državničkoj funkciji nalazio.

Odgovornost tuženih proizilazi iz čl. 31. st.2. Zakona o javnom informisanju RCG, koji propisuju solidarnu građansko pravnu odgovornost autora, glavnog i odgovornost urednika, osnivača ili izdavača javnog glasila, za slučaj objavljivanja neistinite informacije, kojom se narušava ugled i čast pojedinca na koga se ta informacija odnosi. Solidarnost obaveze, kako to pravilno tumači prvostepeni sud proističe iz čl. 206. st. 1. ZOO, a za tužioca to znači pravo da između solidarnih obaveznika izabere one koji će biti po njegovoj želji predmet tuženog zahtjeva.

Takodje, odgovornost tuženih, vezana je i proističe iz čl. 200. ZOO koji predviđa da licu za pretrpljene duševne bolove zbog povrede časti, ugleda ili prava ličnosti, ako to opravdava jačina bolova i njihovo trajanje pripada pravična novčana naknada (nematerijalna šteta), koja predstavlja satisfakciju za pretrpljeni bol.

Mišljenje ovoga suda, a kako pravilno nalazi i prvostepeni sud je da imajući u vidu vezanost parničnog suda za osudujuću citiranu krivičnu presudu u smislu čl. 12. st.3. ZPP, znači da istinitost činjenica koje su element bića krivičnog djela klevete putem štampe iz čl. 76. st.3. u vezi st.2. i 1. KZ RCG, u ovom parničnom postupku se ne mogu dovoditi u sumnju i prvotučeni u tom dijelu ne može osporiti svoju odgovornost. To dalje znači, da se ovakve neoborive pretpostavke (neistinitost informacija) ne moraju dokazivati u ovom postupku od strane tužioca, pa je i po mišljenju ovoga suda pravilno postupio prvostepeni sud kada je odbio predlog za njegovim saslušanjem u svojstvu parnične stranke. Ovo posebno i u pogledu sadržine informacija, te utvrdjenja činjenice postojanja duševnih bolova i njihove jačine, jer sadržina takvih informacija kod svakog čovjeka mora izazvati jake duševne bolove zbog povrede časti i ugleda, o čemu je prvostepeni sud dao jasne i ubjedljive razloge, na koje ovaj sud upućuje žalioca. Ovaj sud je istovjetnog mišljenja, kao i prvostepeni sud u pogledu potrebe angažovanja vještaka psihijatra, radi utvrdjenja jačine i postojanja duševnih bolova kod tužioca, jer smatra da se ne radi o znanjima koja sud ne posjeduje i za koja mu je potrebno razjašnjenje putem vještaka. Provođenjem ovog dokaza došlo do psihijatrizacije sudjenja, što bi po mišljenju ovoga suda bilo nepotrebno jer je činjenično stanje u ovoj pravnoj stvari u potpunosti utvrdjeno. //

Što se tiče visine štete, po mišljenju ovoga suda, a kako to pravilno nalazi prvostepeni sud iznos od 15.500,00 Eura predstavlja adekvatnu satisfakciju tužioca za patnje koje je trpio zbog sadržine neistinitih informacija citiranih u prvostepenoj presudi, satisfakciju koja će kod tužioca uspostaviti poljuljanu psihičku ravnotežu a što je u suštini i smisao ove naknade. Takodje naredba koju sadrži prvostepena presuda u stavu III izreke pomoći će kod uspostavljanja ove ravnoteže, radi čega je pravilno postupio prvostepeni sud kada je naložio objavljivanje presude u prvom narednom broju dnevnih novina "Dan" o trošku tuženih.

Navodi žalbe punomoćnika tuženih da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu iz čl. 353. i 354. ZPP, jer je sud bio nepropisno sastavljen su bez osnova, pošto sudije porotnici koji su učestvovali u radu suda nijesu navršili 70 godina života, a što se vidi iz njihovih izjašnjenja i fotokopija ličnih karata, koje je pribavio ovaj

sud u smislu čl. 361.ZPP, čime nema ni osnova za prestanak njihove sudijske funkcije u smislu čl. 74. st.1. Zakona o sudovima RCG. Žalioci u žalbi ističu da zapisnik o glavnoj raspravi od 23.04.2002.godine nijesu potpisali smatrajući da on zbog toga nema pravne valjanosti, te nalazeći da im je time uskraćeno pravo da raspravljaju, što je po mišljenju ovoga suda također bez osnova, jer su rorištu glavne rasprave prisustvovali a prvostepeni sud je na zapisniku konstatovao njihovo odbijanje da potpišu zapisnik, čime su u cjelosti upoznati sa sadržinom zapisnika i izvedenih dokaza i imali su mogućnost da o njima raspravljaju.

Također su bez osnova navodi žalbe punomoćnika tuženih da je prvostepeni sud morao provesti sve dokaze u smislu utvrđenja doprinosa tužioca za nastalu štetu (podijeljena odgovornost), jer je po mišljenju ovoga suda prvostepeni sud pravilno utvrdio osnov odgovornosti i legitimaciju stranaka te pravilno pošao od predpostavke da tužilac nije doprinio nastaloj šteti, radi čega nema mjesta podijeljenoj odgovornosti. Žalilac tokom postupka pred prvostepenim sudom, a ni sada u žalbi u tom dijelu ne iznosi nikakve činjenične tvrdnje ni dokaze, izuzev paušalnih tvrdnji o eventualnom tužiočevom doprinosu ne precizirajući ni u čemu se on sastoji. Što se tiče prigovora legitimacije stranaka, koje žalioci sada ponavljaju u žalbi, a koje su isticali i tokom postupka, prvostepeni sud je u odnosu na njih dao jasne i umjesne razloge, koje u svemu prihvata i ovaj sud i koje je u smislu čl. 31. st.2. Zakona o javnom informisanju i objasnio u pogledu pasivne legitimacije. Navodi koji se odnose na prigovor aktivne legitimacije su bez ikakvog osnova, jer se iz sadržine tužbe i označenja tužioca u tužbi, jasno vidi da se u konkretnoj pravnoj stvari tužilac pojavljuje kao građanin u građanskoj parnici za naknadu nematerijalne štete, čiju je osnovanost u cjelini dokazao. U pogledu navoda žalbe da je činjenično stanje u ovoj pravnoj stvari nepotpuno utvrđeno, jer nije utvrđeno da je tužilac duševno patio, prvostepeni sud je dao odgovore, a ovaj sud ponovio da tvrdnje i informacije koje su iznijete, i koje su bile predmet pravosnažno okonačanog postupka protiv prvotuzenog, zbog vezanosti parničnog suda osudjujućom presudom ne mogu se dovesti u sumnju, a kod svakog normalnog i prosječnog čovjeka moraju izazvati fizičke bolove i patnje, zbog povrede časti, ugleda i dostojanstva tičnosti, jakog inteziteta koji opravdavaju dosudjenje novčane naknade kao satisfakcije. Ovo posebno imajući u vidu etičke i društvene norme sredine u kojoj tužilac a i tuženi žive, te upornost tuženih u objavljivanju ovih informacije u više navrata čime je i tužiočev bol morao biti duži i intenzivniji. Navode žalbe da su informacije iste sadržine objavljivala i strana sredstva informisanja, kod ovakvog činjeničnog utvrđenja ovaj sud neće posebno komentarisati, jer nalazi da su bez značaja za drugačiju odluku u ovoj pravnoj stvari, a posebno navodi koji se tiču činjenica je li inoformacija koja je povrijedila čast i ugled tužioca, prenesena iz drugih sredstava informisanja ili ne. Jer, očigledno je da žalioci u tom prvcu miješaju razloge i osnove krivične i građansko pravne odgovornosti, što također čine i u pogledu tumačenja odredbi Zakona o javnom informisanju u pogledu odgovornosti lica za pričinjenu štetu u grdjansko pravom smislu, čime se i navodi žalilaca da je materijalno pravo u ovoj pravnoj stvari pogreno primijenjeno pokazuju neosnovanim.

Sud je cijenio i ostale navode žalbe ali je našao da su bez uticaja na drugačiju odluku u ovoj pravnoj stvari, pa je prvostepenu presudu potvrdio a žalbu odbio kao neosnovanu primijenom čl. 368- ZPP.

*VIŠI SUD U PODGORICI,
dana 22.11.2002.godine.*

PREDSJEDNIK VIJEĆA - SUDIJA,
Vojislav Bulatović, s.r.

Za tačnost otpravka
Ovlašćen radnik suda

